Co?rafya Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Co?rafya Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19152

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Co?rafya Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i, Abdulkadir Uzunöz taraf?ndan 2011 y?l?nda ö?rencilerin co?rafya dersine kar?? geli?tirdikleri duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, ö?rencilerin co?rafya ö?renimine ve dersin genel faydas?na dair görü?lerini yans?tan maddelerden olu?maktad?r. Yap?lan güvenirlik analizleri sonucunda yüksek düzeyde tutarl?l?k gösteren ölçek, e?itim ara?t?rmalar?nda ve co?rafya pedagojisinin de?erlendirilmesinde kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Co?rafya, Tutum, Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi, Güvenirlik, Geçerlilik

Yazarlar

Abdulkadir Uzunöz

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ortaö?retim veya yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin co?rafya dersine yönelik olumlu ya da olumsuz tutumlar?n? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Bu tutumlar?n belirlenmesi, e?itimcilerin co?rafya ö?retim yöntemlerini ve müfredat içeriklerini ö?rencilerin ihtiyaç ve alg?lar?na göre düzenlemesine olanak tan?maktad?r.

Ölçek, ö?rencilerin co?rafya dersine olan ilgilerini, dersin gelecekteki faydas?na yönelik inançlar?n? ve co?rafi konulara kar?? genel fark?ndal?k düzeylerini ölçerek, dersin e?itim sistemi içindeki konumunun de?erlendirilmesine katk? sa?lamay? hedeflemektedir. Bu, e?itim ara?t?rmalar? için önemli bir veri kayna?? olu?turur.

Ölçülen Yap?

Co?rafya Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i, bireylerin co?rafya dersine kar?? sergiledikleri genel e?ilimi veya tutum yap?s?n? ölçmektedir. Tutum, bireyin belirli bir nesne, durum veya ki?iye kar?? gösterdi?i olumlu veya olumsuz de?erlendirmeler bütünüdür. Bu ölçek özelinde, yap?; co?rafya dersine yönelik alg?lanan de?eri, derse olan ilgiyi ve dersten duyulan memnuniyeti içeren tek boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir.

Her ne kadar geçerlik analizleri s?ras?nda alt? farkl? faktör aras?ndaki korelasyon incelenmi? olsa da, ölçe?in nihai olarak tek boyutlu oldu?u belirtilmi?tir. Bu tek boyutluluk, co?rafya dersine yönelik genel bir e?ilimin güçlü bir göstergesi olarak kabul edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?i, alt boyutlar aras?ndaki korelasyon de?erleri incelenerek desteklenmi?tir. Çal??mada, ba?lang?çta belirlenen alt? farkl? boyut aras?ndaki en dü?ük korelasyon de?erleri Tablo 8 referans al?narak sunulmu?tur:

Birinci Boyut En Dü?ük Korelasyon: **,443**
?kinci Boyut En Dü?ük Korelasyon: **,450**
Üçüncü Boyut En Dü?ük Korelasyon: **,382**
Dördüncü Boyut En Dü?ük Korelasyon: **,286**
Be?inci Boyut En Dü?ük Korelasyon: **,405**
Alt?nc? Boyut En Dü?ük Korelasyon: **,286**

Alt faktörlerin hem birbirleriyle hem de toplam ölçek puan?yla pozitif ve anlaml? korelasyon göstermesi, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?üne dair güçlü kan?tlar sunmaktad?r. Bu sonuçlar, ölçe?in yap?sal tutarl?l???n? ve geçerlili?ini do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in Cronbach Alfa de?eri **,912** olarak bulunmu?tur. Bu de?er, psikometrik standartlara göre ($80 < \alpha < 100$ aral???nda yer ald??? için) ölçe?in **yüksek derecede güvenilir** oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, güvenilirlik hesaplamalar?nda modelin uygunlu?unu test etmek amac?yla Hotelling T^2 testi uygulanm?? ve p de?eri **,000** olarak hesaplanm??t?r. Özdamar (2004)'a göre, $p \leq ,001$ oldu?unda s?f?r hipotezi reddedilir. Bu sonuç, de?i?kenler aras?nda yüksek korelasyon oldu?unu ve ölçek modelinin güvenilirlik hesaplamalar? için uygun oldu?unu teyit etmektedir. Ölçe?in son hali 24 maddeden olu?maktad?r (Bu madde say?s? Cronbach Alfa hesaplamas?nda kullan?lm??t?r).

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, ba?lang?çta incelenen alt? boyutlu yap?ya ra?men, ölçe?in genel yap?s?n?n **tek boyutlu** oldu?u belirtilmi?tir. Bu, ölçe?in tüm maddelerinin tek bir temel yap?y?, yani co?rafya dersine yönelik genel tutumu ölçmeye odakland???n? göstermektedir. Yap? geçerlili?ini desteklemek için alt faktör korelasyonlar? incelenmi? olsa da, nihai modelin tek bir ana bile?ene dayand??? anla??lmaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Türü:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geli?tirme (Özgün bir tutum ölçe?i)

Format:

5'li Likert Ölçe?i

Derecelendirme:

1 - Kesinlikle Kat?lm?yorum
2 - Kat?lm?yorum
3 - Fikrim Yok
4 - Kat?l?yorum
5 - Kesinlikle Kat?l?yorum

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Ö?renciler (Co?rafya dersi alan e?itim kademesindeki bireyler)

Ya? Grubu:

Belirtilmemi?tir (Genellikle lise veya üniversite haz?rl?k ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?:

Ölçek, co?rafya e?itimi alan ö?rencilerin tutumlar?n? de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Orijinal çal??man?n örneklem detaylar? için kayna?a ba?vurulmal?d?r.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan bir tutum envanteridir.

Anahtar Kelimeler

Co?rafya E?itimi, E?itim Bilimleri, Faktör Analizi, Psikometri, Hotelling T^2, Likert Ölçe?i

Yazarlar

Sorumlu Yazar:

Abdulkadir Uzunöz

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:

Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri:

abdulkadir_uzunoz@hotmail.com

Yaz??ma Adresi:

Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?:

2011

?zinler ve Ücret:

Ticari olmayan akademik kullan?mlar için genellikle yazar?n izni gereklidir. ?leti?im bilgisi üzerinden yazara ula??labilir.

Kaynaklar

Uzunöz, A. (2011). Co?rafya Dersine Yönelik Ö?renci Tutum Ölçe?i geli?tirilmesi. *e-Journal of New World Sciences Academy, 6*(1), 1264-1277.

Makalenin orijinal ba?lant?s? DergiPark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: cografya-dersine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Co?rafya Dersine Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

Ölçek geli?tirme sürecinde 44 madde kullan?lm?? olup, güvenirlik analizleri 24 maddelik son form üzerinden yap?lm??t?r. Ölçe?in tam maddeleri kaynak makalede yer almaktad?r. A?a??da örnek maddeler sunulmu?tur:

" Gelecekte co?rafya i?ime yaramaz."
"Co?rafi konulardan haberdar olmak yararl?d?r."

ARABPSYCHOLOGY.COM